

ฉบับที่ 27/2560

เรื่อง การปฏิรูปกฎเกณฑ์ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

นายวิรไท สันติประภพ ผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยว่า อุปสรรคที่สำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งสำหรับการยกระดับศักยภาพของประเทศ คือ กฎเกณฑ์ที่ล้าสมัย ไม่เท่าทันกับรูปแบบการบริหารธุรกิจและการบริหารความเสี่ยงในโลกใหม่ ธปท. จึงได้เริ่มโครงการปฏิรูปกฎเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน (Foreign Exchange Regulation Reform) เป็นลำดับแรก ซึ่งแม้ที่ผ่านมาจะมีการผ่อนคลายกฎเกณฑ์ในเรื่องนี้มาเป็นระยะ แต่หลายเรื่องไม่สอดคล้องกับบริบทของระบบเศรษฐกิจระบบการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป

โครงการปฏิรูปกฎเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงินในครั้งนี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่อยู่ในการกำกับดูแลของ ธปท. เพื่อเพิ่มความสะดวกในการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน (ease of doing business) อย่างไรก็ตาม การผ่อนคลายหรือยกเลิกกฎเกณฑ์เหล่านี้จะต้องไม่กระทบต่อการทำหน้าที่ดูแลเสถียรภาพทางการเงินของ ธปท. โดย ธปท. จะยังมีข้อมูลสำหรับติดตามวิเคราะห์เงินทุนเคลื่อนย้ายเพื่อประเมินผลกระทบต่อตลาดการเงิน และระบบเศรษฐกิจโดยรวม

ทั้งนี้ ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ธปท. ได้ทำงานร่วมกับที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ และได้ทำงานใกล้ชิดร่วมกับคณะทำงานตัวแทนจากภาคเอกชน อาทิ สภาหอการค้าไทย ผู้ประกอบการ ธนาคารพาณิชย์ ผู้ประกอบธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และผู้ประกอบการโอนเงินระหว่างประเทศ ซึ่งได้ร่วมให้ความเห็นเกี่ยวกับอุปสรรค และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกฎเกณฑ์ โดยได้พิจารณาถึงต้นทุนของผู้ประกอบการในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ด้วย

การปฏิรูปกฎเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงินในครั้งนี้ จะช่วยเพิ่มความชัดเจน ความโปร่งใส และลดความซ้ำซ้อน โดยบางเรื่องเป็นการปรับเปลี่ยนหลักคิดของการทำงานภายใต้กรอบกฎหมายใหญ่โดยให้ภาคเอกชนสามารถทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศและบริหารความเสี่ยงได้เสรีเพิ่มขึ้นตามแนวการบริหารกิจการและควบคุมภายในที่ธุรกิจเอกชนแต่ละแห่งกำหนดขึ้นเองภายใต้กรอบที่ ธปท. กำหนด นอกจากนี้ การผ่อนคลายกฎเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงินในรอบนี้ ยังครอบคลุมถึงการลดขั้นตอนยื่นเอกสารที่ไม่จำเป็นผ่อนคลายให้เอกชนทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศโดยไม่ต้องยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. เพิ่มผู้เล่นในตลาดเงินตราต่างประเทศ และสนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่นเพื่อการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งสนับสนุนให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกคล่องตัว

สำหรับแผนดำเนินการ มีหลายเรื่องจะมีผลบังคับใช้ในเดีอนนี้ และธปท. จะทยอยเร่งดำเนินการผ่อนคลายเรื่องที่เหลือส่วนใหญ่ให้แล้วเสร็จภายในปี 2560 เนื่องจากต้องแก้กฎเกณฑ์ที่อยู่ในอำนาจหรือเกี่ยวข้องกับอำนาจของหน่วยงานอื่น

ธนาคารแห่งประเทศไทย

5 มิถุนายน 2560

ข้อมูลเพิ่มเติม: สายตลาดการเงิน

โทรศัพท์: 0 2356 7348-9, 0 2356 7639, 0 2283 5326

E-mail: ForeingExchangeAdministrationPolicyDivision2@bot.or.th

สรุปแนวทางการปฏิรูปกฎหมายคุ้มครองการแลกเปลี่ยนเงิน

นางสาวชिरา อารมย์ดี ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยถึงกระบวนการปฏิรูปกฎหมายการแลกเปลี่ยนเงินที่ ธปท. ได้เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนธันวาคม 2559 ในการดำเนินโครงการดังกล่าว ธปท. ร่วมกับที่ปรึกษาจากต่างประเทศและตัวแทนภาคเอกชน ร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการทบทวนกฎหมายต่าง ๆ ผ่านการตอบคำถามหลัก 4 ข้อ กล่าวคือ 1) มีอำนาจกฎหมายหรือไม่ 2) มีความจำเป็นและบรรลุเป้าประสงค์หรือไม่ 3) เป็นอุปสรรคต่อภาคธุรกิจหรือไม่ และ 4) มีข้อเสนอแนะในการทบทวนกฎหมายอย่างไร โดยปัญหาอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่เป็นเรื่องของขั้นตอนและเอกสาร

แนวทางการผ่อนคลายกฎหมายการแลกเปลี่ยนเงินที่คณะทำงานได้เห็นชอบร่วมกันแล้ว แบ่งเป็น 4 เรื่องหลัก (รายละเอียดตามเอกสารแนบ) ได้แก่

1. ลดขั้นตอนและเอกสาร เพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็ว รวมทั้งสนับสนุนการใช้อิเล็กทรอนิกส์
2. ผ่อนคลายหลักเกณฑ์ให้ผู้ประกอบการสามารถบริหารความเสี่ยงได้คล่องตัวมากขึ้น
3. เพิ่มทางเลือกให้รายย่อยทำธุรกรรมผ่านผู้ประกอบการธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินและโอนเงินระหว่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่นเพื่อการค้าการลงทุนในภูมิภาค
4. เพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้นักลงทุนไทยและเพิ่มผู้ให้บริการเพื่อให้เกิดการแข่งขัน

โครงการปฏิรูปกฎหมายการแลกเปลี่ยนเงินครั้งนี้ เป็นจุดเริ่มต้นในการผ่อนคลายกฎหมาย เพื่อเพิ่มความสะดวกในการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน (ease of doing business) โดย ธปท. ยังคงรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อนำมาปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ในอนาคตต่อไป

แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายที่ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	การผ่อนคลาย	การดำเนินการ
<p>1. ลดขั้นตอนและเอกสาร หลักการ/เหตุผล :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลดขั้นตอนและต้นทุนของภาคเอกชน ในการจัดทำเอกสารหรือยื่นขออนุญาต สปท. และใช้ข้อมูล Electronics มากขึ้น - เพิ่มประสิทธิภาพในการทำธุรกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ <p>1.1 การโอนเงินออกนอกประเทศตั้งแต่ USD 50,000 ต้องเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น</p> <p>(1) การชำระค่าสินค้าต้องเป็นสินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ หรือส่งจาก ประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง</p> <p>(2) การโอนเงินออกนอกประเทศเพื่อการลงทุนหรือให้กู้ยืมแก่กิจการใน ต่างประเทศ ต้องแสดงเอกสารงบการเงินของกิจการในต่างประเทศ หรือ กรณีชำระคิเงินกู้ยืมจากต่างประเทศต้องแสดงเอกสารการนำเงินกู้จาก ต่างประเทศเข้ามาในประเทศ คือ สำเนาแบบการทำธุรกรรมเงินตรา ต่างประเทศ</p> <p>(3) ลูกค้ำต้องยื่นเอกสารต้นฉบับ (hard copy) ประกอบการโอนเงินออก นอกประเทศต่อธนาคารพาณิชย์</p>	<p>ผ่อนคลายหลักเกณฑ์และลดเอกสารประกอบการโอนเงินออกนอกประเทศ เช่น</p> <p>(1) ผ่อนคลายให้ชำระค่าสินค้าที่ไม่ได้นำเข้าหรือที่รับมอบในประเทศแก่บุคคลในต่างประเทศ</p> <p>(2) ลดเอกสารประกอบการโอนเงินออกนอกประเทศ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกการแสดงงบการเงินและหนังสือชี้แจงรายละเอียด กรณีส่งเงินลงทุนหรือให้กู้ยืมแก่กิจการที่ ต่างประเทศ - ให้แสดงหลักฐานเงินนำเข้าอื่น เช่น credit advice แทนแบบการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศในการ โอนเงินเพื่อชำระคิเงินกู้ยืมต่างประเทศ (3) เพิ่มทางเลือกให้ลูกค้าสามารถยื่นเอกสารประกอบการโอนเงินออกนอกประเทศเป็น electronics หรือ email 	ม.ย. 2560
<p>1.2 การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศตั้งแต่ USD 50,000</p> <p>(1) ลูกค้าผู้ทำธุรกรรมต้องกรอกแบบการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ</p> <p>(2) ธนาคารพาณิชย์ต้องตรวจสอบเอกสารประกอบการทำธุรกรรมเงินตรา ต่างประเทศของลูกค้า และประทับตราของธนาคารพาณิชย์ลงบนเอกสาร</p>	<p>(1) ยกเลิกการกรอกแบบการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ</p> <p>(2) ยกเลิกข้อกำหนดในการประทับตราของธนาคารพาณิชย์ ลงบนเอกสารประกอบการทำธุรกรรม เงินตราต่างประเทศ</p>	ไตรมาส 3 ปี 2560
<p>1.3 เมื่อผู้ประกอบการแจ้งความประสงค์การลงทุนในต่างประเทศผ่าน website สปท. แล้ว สปท. จะออกแบบรับทราบการแจ้งความประสงค์ให้แก่ ผู้ประกอบการ ภายในวันเดียวกัน</p>	<p>ปรับระบบการแจ้งความประสงค์การลงทุนในต่างประเทศผ่านเว็บไซต์ สปท. เป็นระบบตอบรับอัตโนมัติ</p>	สิ้นปี 2560
<p>1.4 สปท. จะออกหนังสืออนุญาตการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศเป็น hard copy</p>	<p>ปรับระบบการออกหนังสืออนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการผ่านธนาคารพาณิชย์ ในรูป electronic แทน hard copy</p>	

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	การผ่อนคลาย	การดำเนินการ
<p>2. ยกเลิกและผ่อนคลายหลักเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนของภาคเอกชน</p> <p>หลักการ/เหตุผล :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเพิ่มความคล่องตัวของภาคธุรกิจในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน - ลดขั้นตอนการยื่นเอกสารและการยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. 	<p>ให้ยกเลิกสัญญาป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนได้ทุกกรณี</p>	<p>ไตรมาส 3 ปี 2560</p>
<p>2.1 การยกเลิกสัญญาป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนกรณีค่าสินค้าบริการเงินลงทุนโดยตรง เงินกู้ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ สามารถทำได้เสรีกรณีอื่น เช่น การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ในประเทศ ให้ยกเลิกได้ในกรณีที่มีจำนวนเงินต่ำกว่า USD 20,000</p>	<p>ให้บริษัทในเครือเดียวกันสามารถทำธุรกรรมเพื่อป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนแทนกันได้ โดยไม่ต้องยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. เป็นรายการนี้</p>	
<p>2.2 การทำธุรกรรมป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนแทนบริษัทในเครือต้องยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. เป็นรายการนี้</p>	<p>อนุญาตให้บริษัทและบริษัทในเครือที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด (pilot company) สามารถทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศและโอนเงินออกนอกประเทศได้ โดยไม่ต้องแสดงเอกสารประกอบการทำธุรกรรมต่อธนาคารพาณิชย์ ทั้งในวัน trade date และ settlement date</p>	
<p>2.3 การซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศเพื่อป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนและโอนเงินออกนอกประเทศต้องยื่นเอกสารหลักฐานต่อ ธปท. ในวันที่ทำธุรกรรม (trade date) และเมื่อมีการรับมอบส่งมอบในวันครบกำหนด (settlement date)</p>	<p>คุณสมบัตินี้ของบริษัทและบริษัทในเครือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ไม่ใช่ธุรกิจเกี่ยวกับสถาบันการเงิน และมีปริมาณธุรกรรมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศตามที่กำหนด 2) มีนโยบายบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนของบริษัทที่ชัดเจน และมีกรรมการของบริษัทหรือผู้ตรวจสอบภายนอก (external auditor) ตรวจสอบกระบวนการตามนโยบายดังกล่าว 	
<p>3. เพื่อเพิ่มทางเลือกซื้อขายโอนเงินรายย่อย</p> <p>หลักการ/เหตุผล :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนความเชื่อมโยงในภูมิภาคโดยการโอนเงินสกุลท้องถิ่นเพื่อชำระค่าสินค้าของลูกค้ารายย่อยและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน - เพิ่มทางเลือกการซื้อขายโอนเงินรายย่อย 		
<p>3.1 Money Transfer Agent (MT) :</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) สามารถให้บริการโอนเงินออกนอกประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การชำระค่าเลี้ยงดูครอบครัว 2) การท่องเที่ยว 3) การศึกษา 4) ค่าบริการรายย่อย (2) โอนเงินออกนอกประเทศให้แลกค่าได้ไม่เกินวงเงิน 200,000 บาทต่อรายลูกค้าต่อวัน (3) ผู้ยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจ MT ต้องมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท และคุณสมบัตินั้นไปตามที่กำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> (1) ให้ลูกค้าสามารถโอนเงินออกนอกประเทศเพื่อชำระค่าสินค้าในต่างประเทศผ่าน MT ได้ (2) เพิ่มวงเงินโอนออก (3) ผ่อนคลายคุณสมบัติผู้ยื่นขออนุญาต MT เช่น ทุนจดทะเบียน 	<p>ม.ย. 2560 สิ้นปี 2560 สิ้นปี 2561</p>

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	การผ่อนคลาย	การดำเนินการ
<p>3.2 Money Changer (MC):</p> <p>(1) สามารถซื้อขายธนบัตรต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ และ MC ในประเทศได้เท่านั้น</p> <p>(2) สามารถประกอบธุรกิจ FX ได้เฉพาะการซื้อขายธนบัตรต่างประเทศหรือเช็คเดินทางที่จ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ และขายธนบัตรต่างประเทศแก่ผู้ที่จะเดินทางออกนอกประเทศ</p>	<p>(1) ให้ MC ซื้อขายธนบัตรเงินตราต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ หรือ MC ในต่างประเทศได้</p> <p>(2) ให้ MC สามารถซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับลูกค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ สกุลเงินตราต่างประเทศ เช่น e-money ได้</p>	<p>ม.ย. 2560</p> <p>สิ้นปี 2561</p>
<p>3.3 ธนาคารพาณิชย์ปล่อยกู้ direct loan สกุลบาทแก่ non-resident ต้องยื่นขออนุญาต ธปท. เป็นรายกรณี</p>	<p>ให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อสกุลบาทให้แก่</p> <p>(1) non-resident ที่เป็นผู้ประกอบการในต่างประเทศ เพื่อการลงทุนในประเทศไทย</p> <p>(2) non-resident ที่เป็นผู้ประกอบการที่จัดตั้งในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) เพื่อการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานหรือโครงการอุตสาหกรรมในประเทศดังกล่าว ซึ่งเป็นการลงทุนที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย</p>	<p>ม.ย. 2560</p>
<p>4. ปรับปรุงกฎเกณฑ์ให้ประชาชน/บริษัทมีทางเลือกในการลงทุนมากขึ้น</p> <p>หลักการ/เหตุผล :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มทางเลือกในการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ เพื่อให้สามารถกระจายความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น - เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้ามาแข่งขันให้บริการเงินตราต่างประเทศ 	<p>ผ่อนคลายให้บุคคลรายย่อยที่มีสินทรัพย์ทางการเงินตั้งแต่ 50 ล้านบาท แต่ไม่ถึง 100 ล้านบาท สามารถลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้โดยไม่ผ่านตัวแทนการลงทุนในประเทศ ภายใต้วงเงินลงทุน (gross flow) ไม่เกิน USD 1 ล้าน ต่อรายต่อปี</p> <p>ให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศ (FX license) แก่บริษัทหลักทรัพย์ โดยให้ซื้อขายเงินตราต่างประเทศ (brokerage)</p> <p>เพิ่มประเภทตัวกลางอื่นๆ ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการหลักทรัพย์ประเภท ก หรือเทียบเท่า (full license) เช่น ผู้ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจตราสารหนี้ (ประเภท ข) จัดการกองทุน (ประเภท ค) หน่วยลงทุน (ประเภท ง) และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเภท ส.1) เป็นตัวกลางผู้ลงทุนไทยไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้</p>	<p>สิ้นปี 2560</p>
<p>4.2 การซื้อ หรือขายเงินตราต่างประเทศ เพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์ ต้องทำกับธนาคารพาณิชย์ เท่านั้น</p>	<p>4.1 บุคคลรายย่อยที่มีสินทรัพย์ทางการเงินต่ำกว่า 100 ล้านบาท ต้องลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ โดยผ่านตัวแทนการลงทุนในประเทศเท่านั้น ได้แก่ บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน และ ธพ.</p>	
<p>4.3 อนุญาตเฉพาะผู้ประกอบการต่างประเทศ เพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์ (full license) เป็นตัวกลางผู้ลงทุนไทยไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ</p>	<p>4.3 ผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ เช่น ผู้ประกอบธุรกิจซื้อขายสัญญาล่วงหน้าในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) ไม่สามารถยื่นขอประกอบธุรกิจ futures broker ได้</p>	